

dwong als een kind bij God om die purperen wonden. Paulus' littekenen, DIE waren de overblijfselen van Christus' lijden; de apostel had daarin al de ergernis, heel de dwaasheid van Christus; want de wonden, die hij heilig weet, wij ze om Christus waren doorleden, waren voor de overheid, en voor heilige Joden een bewijs van zijn groote schande en verdoemenis vanwege het wereldlijke recht. Maar Franciscus zit op zijn ezel en maakt met zijn stigmata Christus aanschouwelijk en aannemelijk. Hij zondigt tegen I Corinthe 2. En de zwakken, die dat benauwende hoofdstuk niet aandurven, zeggen: nu hebben wij gezien, dat Christus leeft. Doch dat is een groote vergissing. Want een teeken is een teeken, niet den ongelovigen, maar den geloovigen. Al het andere is geen teeken van God, die krachtiglijk Christus' Zoonschap bewijst, niet uit zijn wonden, maar uit Zijn opstanding uit de dooden, en den daaruit vloeienden krachtigen levens-zegen.

In den tekst, dien Federer schrijft bij de platen van Kunz, merkt hij op, dat Franciscus zoowel op Maria als Martha lijkt. Het is zoo: de man heeft stil gezeten met Maria en hard gewerkt met Martha. Maar hij heeft Maria met Martha vermoord, en Martha met Maria. Toen hij werkte, was hij niet stil; en toen hij stil werd en hoorde en zag en verzonk in den gekruiste, toen werkte hij niet meer, maar schikte zijn voeten tot een zachtmoedigen dood. Doch hij heeft het Woord niet gehoord; want hij nam er een bloemlezing uit en die handelde over den Gekruiste; maar over den Verheerlijkte niet. Wat is dat anders dan haeresie van het hart?

Franciscus koos Maria's stille deel. Toen wierp hij zijn geld weg. Maar Maria heeft het geld zelf aan Martha gegeven; de Heere had het noodig; evenwel: alles op zijn tijd. Wie het geld wegwerpt, ontdoet zich van lastige verantwoordelijkheid. Wie uit de wereld trekt, gaat van den hoofdweg af, omdat conflicten zoo lastig zijn. Op het zijpad van zijn eigen keus mag hij dan desnoods heerlijk verwond zijn en gestigmatiseerd, hij heeft den hoofdweg van het menschenleven niet gevolgd, en ter plaatse van het gebed de vijanden van Psalm 74 niet meer hooren tieren. O de „bovennatuurlijke“, welriekende littekenen van Franciscus zijn goedkoop, maar, de doodgewone, afzietlijke wonden van Paulus zijn erg duur. En wie de herdenking van den man, die vóór 7 eeuwen stierf, godvruchtig (d.i. met vrucht van werk) viert, wil, moet niet jubelen om den heilige, wiens doode lichaam lag op den koorgang van onbestreden dombouwers, maar die moet vooruit zien naar de getuigen van Openbaring 11: hun doode lichaam zal eens liggen op (zoo staat het er eigenlijk) de breede straat der groote stad, die geestelijk genaamd wordt: Sodom en Egypte, alwaar ook onze Heere gekruist is. Franciscus heeft het visioen van den Gekruisten Heere zachtzinnig begeerd, maar ter anderzijde, dan waar het kruis zelf heeft gestaan. Dat is zijn zonde geweest. Wij moeten in de wereld zijn en op de breede straat strijden voor God. Want Christus is gedood, niet op den smalle weg, maar op den breeden. Midden in de wereld. En wie in de wereld is, en toch niet van de wereld, DIE is de gestigmatiseerde. Aan de plaats, waar het lijk van Gods verslagenen ligt, kunt ge weten, waar hun strijd gevoerd werd.

Franciscus heeft liefgehad; we hopen Christus, maar in elk geval weten we zeker: ook een idee van Christus. Eigen ideeën liefhebben nu is afgoderij.

En niet alleen zijn moraal, ook zijn dogmatiek is tegen het Woord ingegaan. Wie tot de visschen preekt, maakt geen aanmerking op den brief, dien God evangelisch aan de wereld schreef; want aan de wereld ook aan boom en heest is het heil. Franciscus behoeft het ons niet te leeren. Maar hij maakt wel aanmerking op het adres van den brief: hij vond, dat God het niet volledig had geschreven.

En wie, zooals Franciscus pleegde te doen, de zoon zijn broeder noemt, en de bloemen, die heeft wel iets van Adams liefde, maar niets van Adams verstand hervonden. Adam, den dieren en de schepping namen gevend, had ze nameloos lief. Maar hij gaf namen naar hun aard. Franciscus deed het in een zaligen roes. Maar men pleegt zich in den roes te vergissen. En welke zoon, dien zijn Vader heer noemt, mag zeggen: ik wil geen heer over de knechten, maar hun broeder zijn? Weet men niet, dat de mensch boven de scheppelen staat en dat de wil tot broederschap ontrouw is aan den Vader, die ons benoemt naar ZIJN wil en alle scheppel, tot de engelen toe, aan onze voeten onderwerpt, en dat vanwege den Messias? (Ps. 8 en Hebr.).

Franciscus worde niet verheerlijkt, maar gecorrigerd. Wat hij goeds heeft (en het is heel veel) worde door protestanten, calvinisten, niet bedorven in een feestelijk uur, waarin het kwade „op den koop toe“ genomen wordt. Men moet niets koopen met iets „toe“. Men koope de waarheid zonder iets toe; anders is de koop bedorven; de waarheid heeft niets toe te geven. Haar winkel

is niet derde-rangs. Franciscus was een dwaze om Christus' wil, zeggen sommigen. Ik geloof: hij was het lang niet genoeg. Het is erg gemakkelijk, als een dwaas door de wereld te gaan, als de eerste eischen van het evangelie met voeten getreden worden, zoo als het in Franciscus' dagen was. Maar Franciscus vertoonde de „dwaasheid der prediking van Jezus“ alleen maar op die punten, waarin zijn kerk ze NIET MEER erkende. Van wat zijn kerk NOG NIET zag, heeft hij ook niets gegrepen. En zijn dwaasheidsgang is rijkelijk beloond door minderbroeders en clarissen, door straten, die naar hem heeten en protestanten, die in een tijd van secularisatie zich willen toelen met toesten op een broeder-ketel; dan zijn ze tegelijk verdraagsaam! Maar de dwaze om Christus' wil wordt niet verdragen. Wie uit de openbaring niet een keus doet, met Franciscus' gratie, en geen lievelings-thema's uitwerkt, God, als Franciscus, verzoekende, maar heeft voor heel de openbaring in leer en leven, DIE is de groote dwaas om Christus' wil. Hij kust de armoede niet, noch de wonden; want hij moet haten den vloek, die Christus heeft doen verlaten zijn. Hij vermeerdert niet het aantal paupers met één; maar contribueert b.v. aan de christelijke krankzinnigenverpleging en brengt een offer voor zijn kerk, vooral als hij „bezwaard“ mocht zijn om harentwil. Hij doet niet als Franciscus, die een periode maakte van gehoorzaamheid aan de gelijkenis der hard met talenten werkende knechten, en daarna een periode van uitbeelding der parabel van de lang met lampen wachtende maagden, maar hij herinnert zich te rechter tijd, dat die 2 gelijkenissen in Mattheus' evangelie naast elkaar staan en tegelijk moeten worden gehoorzaamd. Tegelijk wachten en werken. En hij zet niet als de jocular van God, die den scherts der courisanten transposeert in een verrukt spel van vromen, den gang van de openbaring stil, door terug te kruipen naar een kruisheuvel, dien God al lang verlaten heeft in Zijn jacht naar opstanding en verheerlijking van Zijn Zoon, maar hij houdt in vreeze en beven Gods kalender bij. Want het is geen spel, maar strijd. Het spel komt boven. En niet terugkeeren naar het verleden, maar een jachten naar de toekomst, waarin wij naar het beeld van den heerlijken Christus zullen worden veranderd van gedaante, is het sieraad (de weelde) en de heiligheid (het noodzakelijke) van de ware maranathazeggens van God.

Want: de heiligheid is Gods huis-sierlijk, zegt de Schrift.

En dat is een harde boodschap.

De heiligheid is noodig als brood, zij is het wezen van Gods geroepen.

En sieraden vinden wij gewoonlijk het overbodige, het wel-wezen; hetgeen men desnoods zou kunnen missen.

Maar van Gods gaven kan ik niets missen; het sieraad is ook heiligheid en het heilige is sieraad. Ik kan niets missen.

En daarom moet elk lievelingsonderwerp van de verlanglijst af.

Want een verlanglijst maakt selectie uit Gods gaven.

Die selectie is Franciscus' zonde: hij wilde speciaal den lijdenden, maar niet even speciaal den verheerlijkten Christus.

Maar heel de Christus moet ingaan tot den ganschen christen.

Een ander evangelie bestaat er nu eenmaal niet.

K. S.

ZENDING EN EVANGELISATIE.

Het donker werelddeel.

II.

Hoe staat het nu in dat donker werelddeel, dat in de laatste tientallen jaren tot het licht gekomen is, met de zending?

Afrika's zendingsgeschiedenis is met bloed geschreven.

Hoe bloeiden b.v. in de eerste eeuwen in Noord-Afrika de Christelijke kerken! Tertullianus, Cyprianus, Augustinus, hebben in Afrika gewerkt. Origenes arbeidde in Egypte. De Alexandrijnsche school is in de kerkgeschiedenis beroemd. En is niet het vorige jaar nog een dissertatie verschenen over het zendingswerk in Zuid-Afrika? Zelfs verscheen van de hand van den bekenden professor Richter een „Geschichte der evangelischen Mission in Afrika“, ruim 800 bl. groot, en met overweldigend rijken inhoud.

Het kan niet in onze bedoeling liggen, om, al zou het ook in enkele groote trekken zijn, een overzicht van deze geschiedenis te geven.

Een ieder weet, dat de Christelijke kerk in Noord-Afrika door de Mohammedanen onder den voet is gelopen, en daar sinds vele eeuwen de Islam oppermachtig heerscht. Trouwens, de Islam neemt hand over hand toe in Afrika. In het speciale dubbelnummer van „The Intern. Rev. of missions“ zijn dan ook drie artikelen aan den Islam gewijd.

Vroeger stond Afrika allerminst in het centrum van de zendingsbelangstelling. Livingstone, de zending-ontdekkingsreiziger, wekte de verbazing der

heele wereld, maar hij was een enkeling. Over het algemeen zag men meer naar Azië; Engelsch-Indië, China, Japan, vroegen schier alle aandacht.

Maar dat is nu anders geworden. En de Internationale Zendingconferentie, die deze maand in België gehouden wordt, bewijst deze verandering, want niets dan Afrika staat op het program.

Er is in den arbeid tot uitbreiding van het Koninkrijk Gods een heerlijke vooruitgang op te merken.

Laten eenige cijfers dit duidelijk mogen maken. De vooruitgang dagteekent van de laatste 25 jaren in het bijzonder.

In 1903 waren er aan „blanke“ zendingsarbeiders, mannen en vrouwen samen, 3335; hoofdstations waren er 778, en gewone lagere scholen 6528. Inlandsche arbeiders waren er in dat jaar 22.279, avondmaalgangers 342.857, en leerlingen op school 369.650.

Plaatsen wij nu daarnaast de getallen van 1925, en het groote verschil springt in het oog. De „blanke“ zendingsarbeiders klommen van 3335 tot 6289 de hoofdstations van 778 tot 1403, beiden dus bijna verdubbeld. De Inlandsche krachten werden 43.181, ook bijna verdubbeld, doch de avondmaalgangers werden meer dan verdrievoudigd: hun getal werd 1.015.683, en de leerlingen stegen tot 899.482.

De medische dienst is nog zeer zwak. Voor geheel Afrika zijn er 124 mannelijke, en 15 vrouwelijke artsen, en dan nog 8 Inlandsche. En toch is er van allen kant een sterk uitgesproken begeerte naar medische hulp.

De Roomschen werken ook sterk. Wij geven slechts de hoofdcijfers. Hun getal wordt geschat op ruim 3 miljoen, aanwezig op ruim 15.000 zendingsposten.

De volledige cijfers voor de Protestantische zending zijn, behalve de genoemde 1.015.683 avondmaalgangers, 1.613.754 doopleden, en nog 721.421, die dooponderwijs genieten.

Het lijkt heel wat: 2.629.437 protestantsche en 3.266.212 roomsche Christenen. Maar vallen deze kleine 6 miljoen niet in het niet bij de ongeveer 120 miljoen Afrikanen?

De vraag kan worden gesteld, of de tegenwoordige ontwikkeling van Afrika ten gunste of ten nadeele van de zending is.

Vast staat, dat de zending een vriend van het licht is, en vooruitgang en ontwikkeling toejuicht. Ook in Afrika heeft de zending een zeer groot aandeel in deze ontwikkeling gehad; wij noemden een vorig maal de cacao-aanplanting.

De zending plukt de vruchten van de vergemakkelijking van het verkeer; het is wat waard, dat de zendelingen zich snel en zonder te veel moeite kunnen verplaatsen en verhand houden met de ver uit elkaar liggende stations! Ook komt aan de zending ten goede de bestrijding van de tropische ziekten; Afrika gold eeuwenlang als het graf voor de zendelingen; maar sinds de mogendheden den strijd hebben aangebonden tegen de gele koorts, de malaria, de melancholie, de tuberculose, de slaapziekte enz. is dit ten eenenmale veranderd; de gouverneur van de Goudkust schreef in 1924: „Indien de statistiek niet liegt, is West-Afrika gezonder dan Londen!“

Trouwens, de verhooging van de algemeene welvaart komt ook de zending ten goede. En als het plan gelukt, om de Tschobe om te leggen en alzoo de Kalahariwoestijn vruchtbaar te maken en met groote meren te vullen, zal een buitengewoon groot stuk land van het steeds nijpende gebrek aan drinkwater verlost zijn.

Er ware meer te noemen; maar dit is voldoende om te doen zien, dat de opening en verheffing van Afrika door de zending wordt op prijs gesteld.

Maar hiertegenover staat een groote schaduwzijde.

Afrika is aangegrepen door een koortsachtige jacht naar aardich gewin; de vraag is bij de miljoenen: hoeveel winst en voordeel kan ik halen uit den bodem, uit de meren en rivieren, uit de wouden en moerassen, uit de mijnen en de zee. En te midden van dien strijd met de boodschap des heils te komen, moet wel een schouderophalen, een minachtende glimlach, een norsch afwijzend antwoord uitlokken. De aarde is alles geworden, en de hemel is zoo ver.

De zendelingen staan overal voor een, menschelijk gesproken, onmogelijke taak, en zij hebben buitengewoon veel behoefte aan het geloofsgebed der belijdende gemeente; maar in Afrika schijnt de strijd wel het wanhopigst te zijn.

Toch niet. Al moge de Islam zijn aanhangers bij tien- en honderdduizenden winnen, het Woord Gods blijft het zwaard des Geestes. Aan Christus, en niet aan Mohammed, of aan het heidendom is de overwinning toegezegd.

Dat het geloof aan Gods beloften de wereld overwint doet echter niets af aan de noodzakelijkheid, om de talloze vraagstukken, waarvoor de zending zich geplaatst ziet, te onderzoeken en aan een oplossing mee te werken.

Daartoe is de Internationale Zendingconferentie in België samengeroepen.

Hoe moet de zending b.v. tegenover het rassen-vraagstuk staan?

Dat is toch buitengewoon urgent geworden.

Van de Fransche koloniën schrijft Allégret, Pa-

rijische wordt i terugke grootste ander g de blan pagandr voerd; cellen, dekt, zo lijke op invloed tisch is

Vrijm. Kongo, koloniën in som En he

Een zal beh de lijst der Int kwestie

Imme en Wit bleem

een der ten der dende g

hans t vraagst evenm

die doo den gel de cult

Daan Achteer van ha der Afr in de

in Chr Aan wordt en wel

dities i tekenh

Wam ingaan, Wellich zal eer

In „He kend; nog e men l

„Gern dat e hooren verzen

Minist Assen een d geschu

voorv van d lating' maar

Naar enigsz synode neo-mial

verwijte en dat i laat vor

ook niet blijke u Middelb synen d

evenzoo orde va 1618—1

Woort in het v and, ma

Laat dit „be wdk v

„onderla statenve mogen l

Brandt, maakt i nieuw g

op Asse als men

Versel Indisch Daar tro

„groze tige u wikel

Op ge bode di